

श्री सोमेश्वर सह.साखर कारखाना लि.

सोमेश्वरनगर, ता.बारामती, जि.पुणे

* एकात्मिक हुमणी कीड नियंत्रण अभियान *

शेतकरी बंधु भगिनी,

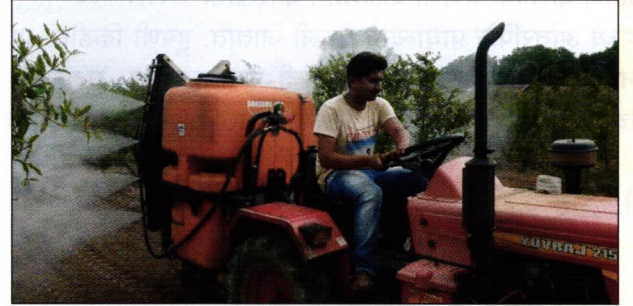
कारखाना कार्यक्षेत्रामध्ये मागील काही वर्षांपासून ऊस, सोयाबीन, भुईमूग व अन्य पिकात हुमणी ही एक प्रमुख कीड म्हणून स्थिर झाली आहे. कारखान्यामार्फत दरवर्षी हुमणी नियंत्रणासाठी व्यापक प्रयत्न केले जातात. तरीही या किडीमुळे शेतकऱ्यांचे कोट्यावधी रुपयांचे नुकसान होत आहे. पिकामध्ये हुमणी किडीचा प्रादुर्भाव झाल्यानंतर, होणारा त्रास व येणारा खर्च याचा विचार करता, उन्हाळी वळीव पाऊस पडल्यानंतर झाडांवर जमा होणारे भुंगरे गोळा करणे हा कमी खर्चाचा व कमी त्रासाचा उपाय आहे. त्यामुळे भुंगरे गोळा करणेच्या कामाला शेतकऱ्यांनी प्राधान्य देणे आवश्यक आहे.

या वर्षी ऊस लागणीचा हंगाम माहे जुलै पासून सुरू होत आहे. या हंगामात हुमणीचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी विविध उपाययोजनांची माहिती या पत्रकात दिली आहे.

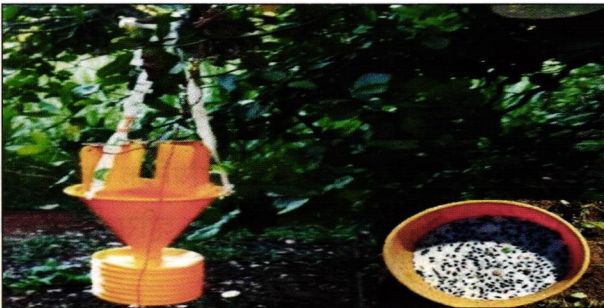
भुंगरे नियंत्रण करणेसाठी उपाय योजना

१) उन्हाळ्यातील नांगरट सकाळी किंवा सायंकाळी करावी. या वेळी जमिनीतील किडींची अंडी, अब्या खाण्यासाठी पक्षांची गर्दी होते यामुळे किड नियंत्रणास मदत होते.

२) आपल्या शिवारात वळीवाचा पाऊस झाल्यानंतर, दुसऱ्या दिवशी शेतातील झाडावर क्लोरो (५०%) ४ मिली व सायपरमेथ्रीन (५%) १ मिली प्रति १ लिटर पाणी या प्रमाणात सायंकाळी ५ वाजता फवारणी करावी.

३) ज्यांचे शेतात घर, वस्ती आहे अशा शेतकऱ्यांनी वळीव पावसानंतर झाडावर लाईटचा बल्ब लावावा. रॉकेल मिश्रीत पाणी किंवा ५० % क्लोरोपायरीफॉस मिश्रीत पाण्याची पाटी शिंकाळे करून बल्बखाली टांगावी किंवा गंधसापळा लावून भुंगरे गोळा करावेत,

४) ५ किलो भरडलेले एरंड बी, ५ लिटरच्या मडक्यात पाणी घेवून १० दिवस भिजवावे, १० दिवसानंतर एकरी ५ मडकी (पसरट तोंडाची) घेवून, प्रत्येक मडक्यात अर्धा लिटर वरील द्रावण व पाणी भरून, शेताच्या चार कोपऱ्यात व मध्यभागी एक या पध्दतीने मडक्याच्या तोंडाबरोबर जमिनीत पुरून ठेवावीत. या द्रावणाकडे आकर्षित झालेले मडक्यातील भुंगरे गोळा करावेत.

शेतकऱ्यांनी १५ मे ते १५ जुलै या कालावधीत गोळा केलले भुंगरे आठवड्यातून प्रत्येक मंगळवार व शुक्रवार या दिवशी सकाळी १० ते ५ या वेळेत कारखाना साईटवर ऊसविकास विभागाकडे रूपये ३००/- प्रति किलो या दराने खरेदी केले जातील.

* आवरा हुमणीला-सावरा ऊसाला *

हुमणीचा प्रादुर्भाव होणेपूर्वी घेणेजी काळजी : सध्या शेतात उभा असणाऱ्या ऊस पिकाला हुमणीचा प्रादुर्भाव माहे जुलै नंतर होणार आहे. हा प्रादुर्भाव होण्यापूर्वी तीन महिने अगोदर व्हीएसआय पुणे यांचे बीव्हीएम हे जैविक किटकनाशक माहे मे, जून व जुलै या प्रत्येक महिन्यात एकरी दोन लिटर २०० लिटर पाण्यातून आळवणी करावी म्हणजे हुमणीची पहिली अळीची अवस्था शेतात तयार होण्यापूर्वी आपले शेतात जिवाणुची मोठ्या प्रमाणात वाढ होवून पहिल्या अवस्थेतील अळीचा बंदोबस्त होणेस मदत होणार आहे. सदरील जैविक किडनाशक कारखान्यावरती अनुदान स्वरूपात १३०/- रुपये प्रति लिटर प्रमाणे उपलब्ध आहे.

१) ऊस लागणीच्या वेळी घेणेजी काळजी : सरी काढणेपूर्वी मिथिल पॅराथिऑन भुकटी एकरी ४० किलो विस्कटून त्यानंतर सरी काढावी किंवा लागण करतेवेळी सरीमध्ये रिजेंट अथवा फर्टेरा हे किटकनाशक एकरी १० किलो बेसल डोस बरोबर मिसळून वापरावे किंवा लागण झालेनंतर लगेच व्हीएसआय पुणे यांचे बीव्हीएम जीवाणू एकरी दोन लिटर २०० लिटर पाण्यातून आळवणी करावी.

२) लागण केलेनंतर घेणेजी काळजी : कारखाना परिसरामध्ये भुईमुग, सोयाबीन ही ऊसामध्ये आंतरपिके प्राधान्याने घेतली जातात. हुमणी किडीचा प्रादुर्भाव प्रथम या पिकांना होतो प्रादुर्भावामुळे या पिकाची रोपे सुकतात. सुकलेल्या रोपा खालील हुमणीच्या अळ्या गोळा करून नष्ट कराव्यात तसेच या आंतरपिकासाठी क्लोरो ५०%-४ मिली व सायपर २५%-१ मिली प्रति १ लिटर पाणी या प्रमाणात आळवणी करावी.

आंतरपिक निघाले नंतर वरंब्यामधील हुमणी सरीतील ऊस पिकाकडे सरकते, अशावेळी सरीमध्ये पुढे दिलेल्या तक्त्यातील किटकनाशकांची आळवणी किंवा व्हीएसआय पुणे यांचे बीव्हीएम हे जैविक किटकनाशक एकरी २ लिटर २०० लिटर पाण्यातून आळवणी करावी.

अ.क्र.	किटकनाशकाचे नांव	एकरी प्रमाण	एकरी पाणी
१.	क्लोरोपायरीफॉस(५०%) व सायपरमेशीन(२५%)	१.५ लिटर ५०० मिली	४०० लिटर
२.	डेन्टॉप	२५० ग्रॅम	४०० लिटर
३.	लॅसेन्टा	१५० ग्रॅम	४०० लिटर

खोडवा ऊस पिकासाठी उपाय

जून महिन्याच्या सुरुवातीला खोडवा पिकाचे वय ७ महिन्यापेक्षा जास्त नसते. त्यामुळे या पिकास पावसाळी रासायनिक खताच्या डोस बरोबर दाणेदार किटकनाशक रिजेंट किंवा फर्टेरा एकरी १० किलो खत पेरणी पहारीच्या सहाय्याने वापरावे किंवा व्हीएसआय पुणे यांचे बीव्हीएम हे जैविक किटकनाशक एकरी २ लिटर २०० लिटर पाण्यातून आळवणी करावी.

वरील प्रमाणे उपाययोजना करणेसाठी कारखान्याचे ऊसविकास विभागातील /शेती विभागातील गटनिहाय अधिकारी व कर्मचारी यांची मदत व मार्गदर्शन घ्यावे व शेतकऱ्यांनी वेळीच हुमणी नियंत्रणासाठी उपाय योजना कराव्यात ही विनंती.

* आपले विश्वासू *

सौ.प्रणिता मनोज खोमणे

व्हा.चेअरमन

श्री.व्ही.आर.निंबाळकर

ऊसविकास अधिकारी

व मा.संचालक मंडळ

श्री.बी.एम.गायकवाड

शेती अधिकारी

श्री.पुरुषोत्तम रामराजे जगताप

चेअरमन

श्री.आर.एन.यादव

कार्यकारी संचालक

* शेतकरी दादा जय जपुन, हुमणी येतीया लपुन -छपुन *